

JÄSENKIRJE

1/2025

Hallituksen jäsenen tervehdys

MIIA PITKÄNEN

Asiakasturvallisuus on laadukkaan sosiaalihuollon ydintä

Asiakasturvallisuus liittyy sosiaalihuollossa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden oikeuksien turvaamiseen ja heidän tarpeitaan vastaaviin palveluihin. Lakisääteiset velvoitteet luovat oikeudellisen perustan asiakasturvallisuudelle. Asiakasturvallisuuden edellytyksenä olevan hyvän sosiaalihuollon nähdään toteutuvan, kun palvelut tuottavat asiakkaan arkeen turvaa ja subjektiivista turvallisuuden kokemusta.

Asiakasturvallisuuden käsite ei ole sosiaalihuollossa samalla tavoin vakiintunut kuin potilasturvallisuuden käsite on terveydenhuollossa. Lisäksi asiakasturvallisuutta koskeva tutkimus on vähäistä.

Sosiaalihuollossa asiakasturvallisuus sisältää palveluiden järjestämisen, tuottamisen ja toteuttamisen siten, etteivät asiakkaan fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja taloudellinen turvallisuus vaarannu. Sillä tarkoitetaan organisaatioiden ja ammattihenkilöiden toiminnan periaatteita ja käytäntöjä, joilla varmistetaan asiakkaan hyvä kohtelu ja palvelujen, huolenpidon ja hoidon turvallisuus sekä suojataan asiakasta vahingoittumasta. (STM 2022.)

Asiakasturvallisuuden riskeistä sosiaalihuollossa tunnistetuimpia on työntekijöiden vaihtuvuuteen ja saatavuuteen liittyvät ongelmat. Asia haastaa sekä työntekijöiden että asiakkaiden oikeusturvaa. Asiakkaan on vaikea luoda luottamuksellista suhdetta alati vaihtuviin työntekijöihin. Tämä voi aiheuttaa viivettä avun saamiseen ja myös saadun palvelun laatuun sekä vaikuttavuuteen. Työntekijällä on vastuu asiakasturvallisuudesta, mutta työntekijällä ei kuitenkaan aina ole mahdollisuutta varmistaa, että asiakas saisi tarvitsemansa palvelut tai että kokonaisuudessaan järjestelmä toimisi asiakastarpeisiin vastaten. Palvelupolkujen katkeaminen ja tiedonkulun haasteet voivat johtaa vakaviin puutteisiin asiakasturvallisuudessa.

Sosiaalihuolto professiona on terveydenhuoltoon nähden erilaisessa tilanteessa koskien mm. vaikuttavuus- ja arviointitietoa sekä toiminnan tutkimusperustaisuutta. Sosiaalihuollossa ei ole tällä hetkellä ”käypä sosiaalityö” -rakennetta. Tarvitsemme kansallisen ratkaisun, miten sosiaalityötä voidaan tehdä vahvemmin tutkimukseen perustuen. Tutkittuun tietoon perustuva toiminta osaltaan edistää sosiaalihuollon asiakasturvallisuutta.

Sosiaalihuolto tarvitsee myös omia työkalujaan asiakasturvallisuuden edistämiseksi ja turvallisuusosaamisen vahvistumiseksi. Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen työryhmissä työstetään parhaillaan materiaaleja, jotka jäsentävät ja tarkentavat sosiaalihuollon asiakasturvallisuuden käsitettä ja sen merkitystä konkreettisesti. [Materiaalit](#) lisäävät ammattilaisten tietoisuutta asiakasturvallisuudesta ja edistävät yhdenmukaisia menettelytapoja.

Sosiaalihuollon asiakasturvallisuus on erityinen kysymys. Se paikantuu ammatilliseen toimintaan, osaamiseen, rakenteellisiin seikkoihin, johtamiseen ja toimintakulttuuriin. Sosiaalihuollon osalta on selvää, että palvelujärjestelmän käyttöön tarvitaan asiakasturvallisuuden seuraamisen mahdollistavia mittareita ja indikaattoreita. Turvallisuusosaamisen varmistamisen on oltava myös johdon ja organisaatioiden tärkeimpiä tehtäviä.

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta muuttuu tänä vuonna yhteistyöaluetasoiseksi. Osaamiskeskusten mahdollisuus edistää myös asiakasturvallisuusasioita on tärkeää huomioida. Osaamiskeskuksilla on loistava paikka vahvistaa asiakasturvallisuuden tietoisuuden levittämistä valtakunnallisesti. Osaamiskeskuksien ovat mielellään mukana työssä, jolla vahvistetaan asiakasturvallisuuskulttuuria sosiaalihuollossa tekemällä yhteistyötä hyvinvointialueiden, asiakas- ja potilasturvallisuuskeskusten sekä asiakas ja potilasturvallisuusyhdistyksen kanssa.

Miia Pitkänen toimii johtajana Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus [Soccassa](#), joka on SPTY ry:n jäsen.

AJANKOHTAISET

**SPTY 15 vuotta - JUHLASEMINAARI:
Historian havinasta kohti uutta aikaa**

Aika: torstai 12.6.2025 klo 9.00–15.30
Paikka: Meilahden Siltasairaala, LS Töölö -tila, 3. krs, Haartmaninkatu 4, Helsinki
Kutsuttuna: Kaikki kiinnostuneet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ammattilaiset
Kustannukset: Maksuton SPTY:n jäsenille, ei-jäsenille 30 €

Ilmoittautuminen: 5.6.2025 klo 16:00 mennessä [LINKKI TULOSSA](#)

Huom! Koulutus anotaan erikoislääkärikoulutuksen (terveydenhuolto) teoreettiseksi koulutukseksi (3 h.). Koulutus hyväksytään Lääkäriliiton terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden erityis pätevyyden teoreettiseksi koulutukseksi.

Ohjelma

Puheenjohtaja: Sanna-Maria Kivivuori, SPTY:n puheenjohtaja

9:00 – 9:05 Tervetuloa
Sanna-Maria Kivivuori, lääkintöneuvos, Sosiaali- ja terveysministeriö

9:05 – 9:15 Avaussanat
Puhuja vahvistuu myöhemmin

9:15 – 9:45 Yhdistys 15 vuotta – historiasta tulevaisuuteen
Marina Kinnunen, hyvinvointialueen johtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue

9:45 – 10:05 Perusterveydenhuollon potilasturvallisuuden takaaminen
Johanna Tulonen-Tapio, terveydenhuollon ja yleislääketieteen erikoislääkäri, Duodecim

10:05 – 10:25 Potilasturvallisuuden haasteet erikoissairaanhoidossa
Leena-Maija Aaltonen, ylilääkäri, HUS

10:25 – 10:45 Lasten potilasturvallisuuden 10 keinoa
Henna Halkola, kliininen asiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde

10:45 – 11:15 Asiakasturvallisuuden tulevaisuus
Hanna Tiirinki, työelämäprofessori, sosiaalitieteiden laitos, Turun yo

11:15 – 12:15 Lounas

12:15 – 13:15 Paneeli: Asiakas- ja potilasturvallisuuden tulevaisuus – Mentula, Pajunen
- Anna-Maija Tapper, johtava lääkäri, HUS
- Riitta Karjalainen, asiantuntija, Ikääntyneiden palvelut, Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha
- Hanna-Kaisa Viertola, laatujohtaja, Mehiläinen
- Harry Köhler, tutkimuspäällikkö, Turun yliopisto
- Tuuli Charalambous, järjestökoordinaattori ja Potilas, Sydän- ja Keuhkosirrokkaat – Syke ry

13:15 – 13:45 Patient safety and electronic health record systems
Mark Krasnik, Risk Manager, Rigshospitalet Copenhagen

13:45 – 14:15 Kahvitauko

14:15 – 14:45 Tekoälyn mahdollisuudet potilasturvallisuuden parantamisessa nyt ja tulevaisuudessa
Sara Kinnunen, Data- ja analytiikkajohtaja, HUS

14:45 – 14:55 XXX | Näytteilleasettajan puheenvuoro

14:55 – 15:05 XXX | Näytteilleasettajan puheenvuoro

15:05 – 15:15 XXX | Näytteilleasettajan puheenvuoro

15:15 – 15:30 Tilaisuuden päätös, keskustelua ja yhteenveto – Sanna-Maria

Tervetuloa!

Juhlaseminaari 12.6. Helsingissä

JUHLIMME YHDISTYKSEN 15-VUOTISTA TAIVALTA
12.6.2025!

Vietämme päivän yhdessä **juhlaseminaarin** merkeissä klo 9-15:30 Siltasairaalan auditoriossa. Seminaari on jäsenille maksuton. Ei-jäsenille hinta on vaatimaton 30 €.

Iltatilaisuus toteutuu Mestaritallissa Töölössä.

Juhlaseminaarin ohjelmaan pääset tutustumaan [tapahtuma -sivullamme](#).

Julkaisemme päivän muut yksityiskohdat ja ilmoittautumislinkin kesäseminaariin maaliskuun aikana.

Lisätietoa saat myös välittämällä kysymyksesi info@spty.fi

Tervetuloa mukaan!

Hallitus kokoontui kehittämispäivässään 11.1.2025

Päivän aikana käytiin vilkasta keskustelua toiminnan painopistealueista, jaosten toiminnasta ja tehtävistä, kuten yhdistyksen 15-vuotisjuhlavuoden tapahtumista ja asiakas- ja potilasturvallisuuspäivästä 17.9.

[Hallitus kehittämispäivässään 11.1.2025 - SPTY ry](#)

Potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat -jaos muuttuu Vakavien vaaratapahtumien tutkinta -jaokseksi

Potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat -jaos on alun perin perustettu asiantuntijoiden verkostoitumista varten. Jo pari vuotta olemme pohtineet jaoksen tarpeellisuutta tällaisenaan, kun Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskukselta löytyy verkostoja moniin eri tarpeisiin ja useat meidän jaoksen jäsenistämme kuuluvat näihin keskuksen verkostoihin. SPTY:n hallitus päätti 10.2.2025 kokouksessaan, että asiantuntijajaoksen toiminta päättyy.

On myös pitkään puhuttu, miten vakavien vaaratapahtumien tutkintojen käytännöistä ja kokemuksista saataisi jaettua tietoa paremmin eri organisaatioihin. Pari kertaa on kokoonnuttukin asiantuntijajaoksen alajaoksena näiden asioiden äärelle. Siihen se on sitten jäänyt. Tuossa samassa hallituksen kokouksessa 10.2. päätettiin, että asiantuntijajaoksen tilalle perustetaan Vakavien vaaratapahtumien tutkinta -jaos. Jaoksen vetovastuu on Mari Liukalla, Merja Sahlströmillä ja Maarit Mentulalla.

Tämän jaoksen tarkoituksena on nimenomaa käytäntöjen ja kokemusten vaihtaminen vakavien tutkintaan liittyen ja sen vuoksi edellytämme, että jäsenet ovat mukana oman organisaation vakavien vaaratapahtumien tutkinnoissa.

Jaokseen voit ilmoittautua tämän linkin kautta;

[Vakavien vaaratapahtumien tutkinta -jaokseen ilmoittautuminen](#)

Kymenlaakson - ja Lapin hyvinvointialue ja Mielen terveyden keskusliitto juhliivat ansiotuneita

Kymenlaakson hyvinvointialueella ansiomerkin pitkäjänteisestä ja ansiokkaasta asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämistyöstä saivat nykyisin sosiaalihuollon ylihoitajana työskentelevä Camilla Seppälä ja HUS Apteekin lääkitysturvallisuuskoordinaattori Kai Väätäinen.

Camilla ja Kai saivat ansiomerkit 31.1.2025 Riskienhallinnan tulosalueen kehittämispäivässä.

Lapin hyvinvointialueella Rovaniemellä 20.1.2025 ojennettiin SPTY:n myöntämä ansiomerkki ja diplomi johdon assistentti Leila Mansikalle.

Kuvassa vasemmalta hyvinvointialuejohtaja Jari Jokela, Leila Mansikka, terveysjohtaja Miia Palo ja toimistopäällikkö Janne Sarajärvi

Mielen terveyden keskusliitto MTKL:n sosiaaliturvan asiantuntija Riikka Mettälää juhlittiin 26.2.2025. Riikka toimii aktiivisesti SPTY:n potilas- ja asiakasjaoksen jäsenenä.

Kuvassa MTKL:n toiminnanjohtaja Olavi Sydänmaalakka, Riikka ja Tarja Pajunen
Kuva: Eveliina Aarnos/Mielen terveyden keskusliitto

Lue lisää: [Ansiomerkit ja diplomit - SPTY ry](#)

Jaosten kuulumisia

Potilas- ja asiakasjaos:

Jaos kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Jaos painottaa kaikessa toiminnassaan asiakkaan, potilaan ja läheisten näkökulmaa, roolia ja osallisuutta asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämässä ja varmistamisessa.

Jaos on vuoden ensimmäisessä kokouksessaan 20.1. jatkanut SPTY:n 15 v. juhlaseminaarin sisällön suunnittelua potilaan, asiakkaan ja läheisen näkökulman esiin tuomiseksi sekä aloittanut Potilaan oppaan työstämisen.

Jaos jatkaa edelleen yhdistyksen toiminnan tunnetuksi tekemistä asiakkaiden, potilaiden ja heidän läheistensä sekä järjestöjen keskuudessa.

Toiminnasta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä Tarja Pajuseen, jaoksen puheenjohtajaan.

Tukiälyjaos:

SPTY:n Tukiälyjaos on perustettu 2023 ja se on kokoontunut yhteensä neljä kertaa. Tukiälyjaoksessa on keskusteltu mm. teko- ja tukiälyn regulaatiosta, sen mahdollisuuksista ja uhkista potilasturvallisuudelle sekä siitä, miten yhdessä voisimme edistää hyvien käytäntöjen syntymistä.

Kommunikaatiota eri tahojen kanssa on mietitty. Tarkoitus on toteuttaa Tukiäly ja potilasturvallisuus -kysely yhdistyksen jäsenille.

Toiminnasta kiinnostuneet voivat olla yhteyksissä Susanna Tellaan.

Lääkärijaos

Lääkärijaos toimii taustatukena yhdessä terveydenhuollon hallinto- ja johtajalääkärien alaostaston kanssa Lääkäriliiton vuonna 2021 hyväksymän **terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden erityispätevyyden** toimikunnalle (<https://th-laatu-potilasturvallisuus.yhdistysavain.fi/>).

Toimikunta ottaa vastaan ilmoittautumisia lääkäreiltä ja hammaslääkäreiltä, jotka haluavat aloittaa kouluttautumisen tähän erityispätevyyteen. Se myös arvioi erityispätevyyttä hakevien portfoliot ja kriteerien täytyessä puoltaa Lääkäri-/Hammaslääkäriliitolle erityispätevyyksien myöntämistä.

Erytyispätevyyksiä on 27.2.2025 mennessä myönnetty 89 kpl, joista 6 kpl hammaslääkäreille. Seuraava hakemusten jättämisten takaraja on 31.3.2025.

Erytyispätevyyshakemuksia ei siirtymäajan päättymisen (29.4.2024) jälkeen enää oteta suoraan vastaan, vaan hakijoiden on ensin ilmoitauduttava kouluttautujiksi, jolloin heille sovitaan myös ohjaaja. Poikkeuksena ovat vain hakijat, joiden ohjaaja esittää vaatimusten jo täyttyvän.

Toimintaamme esiteltiin helmikuussa Lääkärilehdessä <https://www.laakarilehti.fi/terveydenhuolto/pe-lkka-hieno-laaketiede-ei-riita/>

Turvallinen lääkehoito -jaos

Jaos kokoontuu kevätkaudella 2025 kaksi kertaa. Jaoksen puheenjohtajana toimii arviointiylihoitaja, TtT Sami Sneck (OYS). Toiminnasta kiinnostuneet voivat olla yhteydessä jaoksen puheenjohtajaan.

Potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat -jaos:

Jaos muuttui Vakavien vaaratapahtumien tutkinta - jaokseksi helmikuussa 2025.

Jaosten yhteyshenkilöt:

Tukiälyjaos

Susanna Tella
susanna.tella@lab.fi

Turvallinen lääkehoito

Sami Sneck
sami.sneck@pohde.fi

Potilas- ja asiakasjaos

Tarja Pajunen
tarja.pajunen@superliitto.fi

Vakavien vaaratapahtumien tutkinta -jaos

Mari Liukka
mari.liukka@ovph.fi

Lääkärijaos

Auvo Rauhala
auvo.rauhala@gmail.com

Jaosten toimintaan tarvitaan aktiivisia toimijoita mukaan ja innokkaita pyydetään ottamaan yhteyttä yllä oleviin yhdyshenkilöihin.

Kuva: Pexels

Jäsenmaksu

Vuoden 2025 jäsenmaksut säilyvät ennallaan. Laskutus toteutetaan huhti-toukokuun aikana. Uusien jäsenten maksut lähetetään heti jäsenyyden hyväksymisen jälkeen. Jäsenmaksujen avulla voimme tuottaa materiaaleja ja koulutuksia jäsenille.

Jäsenrekisteri ja verkkosivut

Yhdistyksen verkkosivut ja jäsenrekisteri ovat uudistuneet jäseniä entistä paremmin palvelemaan muotoon. Ilmoitathan muuttuneet yhteystietosi info@spty.fi. Tavoitat meidät myös verkkosivujen [yhteydenottolomakkeen](#) kautta.

Tutustu toimintaan

Yhdistyksen toimintaan pääsette tutustumaan esitteemme avulla, joka löytyy yhdistyksen verkkosivuilta. Voitte tilata yhdistyksen materiaalia info@spty.fi

Yhteystietomme

- Sähköpostiosoite: info@spty.fi
- Hallituksen jäsenten ja toimijoiden yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta [yhteystiedot](#) -osiosta.

SPTY viestii somessa

Löydät meidät myös sosiaalisesta mediasta:

Twitter: @SPTYry <https://twitter.com/SPTYry>

LinkedIn: SPTY ry www.linkedin.com/in/spty-ry-00b079262/

Sometamme avainsanoilla:

#potilasturvallisuus #asiakasturvallisuus
#lääkitysturvallisuus #laiteturvallisuus #yhteinenasia

Hallitus esittäytyy

Maarit Mentula

Olen Maarit Mentula ja otin vastaan SPTY:n sihteerin tehtävät SPTY:n syyskokouksessa -24. Olen taustaltani naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri ja suppeana lisäpätevyutenäni on urogynekologia. Olen HUS:ssa Naistentautien ja synnytysten toimialalla töissä ylilääkärinä ja Naistentautien vastaanotto toiminnan linjajohtajana. Tein laadun ja potilasturvallisuuden erityispätevyyden -23. Perheeseeni kuuluu puoliso ja neljä aikuista lasta.

Harrastuksenani on tieteen tekeminen, yksityisvastaanotto Mehiläisessä sekä matkapurjehdus. Tutkimusaiheisiini kuuluu alkuraskauden ongelmatiikkaa sekä laskeumien ja naisen virtsankarkailun hoitoa. Kaikkiin tutkimuksiini on kuulunut vahvasti potilaan kokemuksen selvittely.

Laadun ja potilasturvallisuuden asioissa olen pitkään ollut kiinnostunut potilaan kokemuksesta hoidon ja erityisesti hoitovalintojen aikana. Viime aikoina olen huomannut yhä enemmän kiinnostuvani myös hoitohenkilökunnan jaksamisen tukemisesta. Kovasti pinnalla on haittatapahtumien toisen uhrin eli tapahtumassa olleen hoitohenkilökunnan tukeminen. Suunnitteilla on erilaisia protokollia henkilökunnan tukemiseen. Näen tämän erittäin tärkeänä, vaikka itse korostaisin haittatapahtumien estämistä. Haittatapahtumien estäminen, riskien varhainen tunnistaminen ja epäkohtien korjaaminen on laatu- ja potilastyön ydin. Usein valmistautumista esimerkiksi laatusertifikaatin saavuttamiseen saatetaan työyhteisössä arvostella. Silloin on kyse siitä, että emme ole tarpeeksi hyvin osanneet kertoa, miten kyse ei ole pelkästään potilaan laadukkaasta hoidosta, vaan hyvin suuressa määrin myös henkilökunnan haittatapahtumiin joutumiselta suojaavasta toiminnasta.

Odotan innolla SPTY:n tulevia suunnitelmia koulutusten ja tapahtumien järjestäjänä.